

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Раїнчук Вікторії Анатоліївни «Трансформація змісту менеджменту освітнього процесу у вищій школі Закарпаття (середина XX ст. – 20-ті роки XXI століття)» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки

«11» червня 2026 року

1. Виконання освітньо-наукової програми

Здобувачка ступеня доктора філософії, аспірантка 4 року денної форми навчання Раїнчук Вікторія Анатоліївна у повному обсязі виконала індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми аспірантури ДВНЗ «Ужгородський національний університет», що повністю відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (зі змінами).

Раїнчук Вікторія Анатоліївна у процесі виконання освітньо-наукової програми здобула ґрунтовні знання за фахом, повною мірою опанувала окреслений програмою обсяг загальнонаукових навичок та компетентностей, необхідних для реалізації наукового дослідження, а також пов'язаних із формуванням у аспірантки загальнонаукового світогляду та дотриманням норм професійної етики, зокрема тих, котрі стосуються: планування та організації дослідження, його безпосередньої реалізації відповідно до визначених мети й завдань, застосування комплексу методів і технологій, у тому числі інформаційно-комунікаційних, необхідних для отримання, структурування, аналітичного опрацювання даних, їх узагальнення і систематизації.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми)

Індивідуальний план наукової роботи аспірантки Раїнчук Вікторії Анатоліївни затверджений рішенням вченої ради факультету суспільних наук Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (протокол № 3 від 29.10.2021 року).

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» Опачко Магдалина Василівна.

Термін виконання роботи: 2021-2026 роки.

Аспірантка Раїнчук Вікторія Анатоліївна послідовно виконала усі складові затвердженого індивідуального плану наукової роботи у чітко встановлені терміни, що було підтверджено результатами обговорення

відповідних проміжних, піврічних та річних звітів на засіданнях кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

3. Актуальність теми дослідження. Актуальність дослідження зумовлена сучасними трансформаціями вищої освіти під впливом глобалізації, цифровізації та зростаючих вимог ринку праці. Це вимагає формування нових підходів до освітнього менеджменту, орієнтованих на розвиток цифрових компетентностей, інтеграцію з європейським освітнім простором і посилення взаємодії закладів освіти з роботодавцями. В українських умовах особливо актуальним є переосмислення ролі університетів як центрів підготовки конкурентоспроможних фахівців та впровадження ефективних управлінських моделей.

Менеджмент як наукова дисципліна сформувався наприкінці XIX – на початку XX століття, пройшовши шлях від організаційних практик стародавніх цивілізацій до класичних теорій. У них уперше систематизовано управлінські функції, що стали універсальними для різних сфер суспільного життя, включно з освітою. Подальший розвиток ідей управління сприяв становленню освітнього менеджменту як окремого наукового напрямку, що адаптує класичні та сучасні теорії до специфіки освітнього середовища.

Комплексна трансформація змісту менеджменту освітнього процесу у вищій школі зумовлює необхідність його багатовимірної аналізи крізь призму організаційних, психолого-педагогічних, технологічних і соціокультурних аспектів.

Ступінь дослідженості окресленої проблеми є значним і охоплює широкий спектр наукових напрацювань вітчизняних та зарубіжних авторів. У межах наявного наукового дискурсу системно проаналізовано теоретико-методологічні засади державного управління, загальні закономірності освітнього менеджменту та сутнісні характеристики управлінської діяльності. Значна увага дослідників приділена необхідності інтеграції соціально-психологічних, управлінських та педагогічних компонентів у моделях освітнього управління, обґрунтуванню впровадження інноваційних технологій, а також зростанню ролі керівників закладів освіти як стратегів, соціокультурних консультантів та лідерів змін.

Окремим вагомим вектором у структурі сучасного наукового дискурсу постає дослідження процесів міжнародної інтеграції, адаптації національних систем до європейських стандартів забезпечення якості вищої освіти та вимог Європейського простору вищої освіти (ЄПВО). Особливого значення для формування цілісної парадигми інноваційного управління закладами освіти в умовах сучасних викликів набувають дослідження, присвячені модернізації практичної підготовки здобувачів, історико-педагогічним та інституційним трансформаціям вищої школи на регіональному рівні.

Обґрунтуванню сутнісних характеристик та змісту регіонального освітнього менеджменту в його історичній ретроспективі сприяло залучення комплексу документів Державного архіву Закарпатської області

(ДАЗО) та матеріалів університетської періодики (зокрема, багатотиражної газети «Радянський студент» Ужгородського державного університету). Емпіричний масив зазначених джерел у межах дослідження використано не як самоцільний хронологічний літопис, а як джерельну та фактологічну основу для верифікації етапів трансформації систем управління вищою школою краю, реконструкції змісту повоєнних управлінських рішень та аналізу механізмів їх реалізації на локальному рівні.

Окремого аналізу потребує вплив цифровізації на управління закладами вищої освіти в регіональному контексті: запровадження електронного документообігу, систем моніторингу якості освіти, розвитку дистанційного навчання. Важливим завданням є також осмислення міждисциплінарних підходів, що інтегрують управлінські, педагогічні, соціологічні та культурологічні аспекти для створення ефективних моделей освітнього менеджменту. Ключовим завданням у цьому контексті є формування ефективного управлінського середовища у закладах вищої освіти, яке безпосередньо впливає на якість освітнього процесу, результативність освітньо-наукової діяльності та конкурентоспроможність університетів. Таке середовище сприяє не лише професійному й науковому зростанню студентів та викладачів, але й забезпечує умови для розвитку академічної культури, інноваційності, креативності та інтеграції у європейський освітній простір.

Попри значну кількість наукових праць у сфері менеджменту освіти, недостатньо дослідженими залишаються питання трансформації управління в регіональному та історико-педагогічному контексті, зокрема у вищій школі Закарпаття. Аналіз цього досвіду дає змогу виявити особливості адаптації управлінських підходів до умов прикордонного регіону та обґрунтувати напрями вдосконалення сучасного освітнього менеджменту.

Актуальність дослідження визначається:

- 1) потребою осмислення трансформації змісту менеджменту вищої освіти Закарпаття (середина ХХ – початок ХХІ ст.), що зумовлює врахування як загальнонаціональних, так і регіональних тенденцій розвитку системи освіти;
- 2) необхідністю аналізу регіональної специфіки трансформації змісту менеджменту вищої освіти, визначеної суспільно-політичними змінами, інтеграцією у європейський освітній простір та модернізацією управлінських практик;
- 3) потребою виявлення особливостей адаптації класичних і сучасних управлінських концепцій до локальних умов та окреслення національної специфіки освітнього менеджменту;
- 4) необхідністю формування ефективного управлінського середовища у закладах вищої освіти, що виступає чинником підвищення якості освіти, розвитку інновацій, наукової творчості та конкурентоспроможності регіону;
- 5) потребою систематизації історико-педагогічного досвіду, яка відкриває можливості для науково обґрунтованої оптимізації та

модернізації сучасної системи управління освітою в умовах глобалізаційних викликів та євроінтеграційних процесів.

Саме ці обставини визначили тему дисертації **«Трансформація змісту менеджменту освітнього процесу у вищій школі Закарпаття (середина XX ст. – 20-ті роки XXI століття)»**.

4. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційне дослідження Раїнчук Вікторії Анатоліївни «Трансформація змісту менеджменту освітнього процесу у вищій школі Закарпаття (середина XX ст. – 20-ті роки XXI століття)» виконане відповідно до тематичного плану науково-дослідних робіт ДВНЗ «Ужгородський національний університет» «Сучасні тенденції розвитку української і світової педагогічної освіти» (державний реєстраційний номер 0123U101506).

Тему дослідження затверджено на засіданні Вченої ради ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (протокол №11 від 16.11.2021 р.), уточнено на засіданні вченої ради ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (протокол № 1 від 28.01.2025 р.).

5. Формулювання наукового завдання (проблеми), нове розв'язання якого отримано в дисертації

У дисертації Раїнчук Вікторії Анатоліївни здійснено теоретичне узагальнення та вирішено наукове завдання щодо цілісного історико-педагогічного аналізу та обґрунтування організаційно-педагогічних засад й динаміки трансформації змісту менеджменту освітнього процесу у вищій школі Закарпаття в період від середини XX століття до 20-х років XXI століття. Нове розв'язання виражається, по перше, у періодизації та систематизації історичних етапів розвитку управлінських моделей у закладах вищої освіти регіону (радянського, перехідного, незалежного та євроінтеграційного) з виявленням ключових суспільно-політичних, економічних та соціокультурних чинників, які зумовили зміну фінансово-управлінської й дидактичної філософії університетів; по друге, у концептуалізації інноваційних рішень через два магістральні вектори – дидактичний та виховний менеджмент на рівні структурних підрозділів ЗВО в умовах сучасних викликів, зокрема євроінтеграції, автономізації та системної цифровізації освіти; по третє, у розробці й імплементації прикладного інструментарію екстраполяції результатів дослідження (зокрема, методичних рекомендацій, діагностичних матриць оцінювання інтерактивності курсів у LMS Moodle, моделей академічного коучингу й підходу «патріотизму через дію»), що забезпечує модернізацію внутрішньої системи якості освіти та безконфліктну інтеграцію патріотичних смислів у полікультурному просторі прикордоння.

6. Наукові положення, розроблені особисто дисертанткою та їх новизна

Аспіранткою Раїнчук Вікторією Анатоліївною на основі отриманих результатів дослідження вперше здійснено цілісний історико-педагогічний аналіз трансформацій змісту менеджменту освітнього процесу у вищій

школі Закарпаття від середини XX ст. до початку XXI ст. з урахуванням соціально-політичних, культурних та освітніх контекстів прикордонного регіону; визначено та обґрунтовано: історичні етапи розвитку управлінських моделей у закарпатських ЗВО (радянський, перехідний, незалежний та євроінтеграційний) й окреслено їхні характерні особливості й домінуючі парадигми; концептуальні засади імплементації інноваційних рішень у практику діяльності підрозділів ЗВО через два магістральні вектори – дидактичний та виховний менеджмент, конкретизація яких дозволяє чітко зафіксувати інноваційні ефекти, що постають безпосереднім результатом сучасних трансформацій менеджменту освітнього процесу на рівні структурних підрозділів ЗВО; розроблено класифікацію управлінських підходів до організації освітнього процесу у вищій школі Закарпаття в ретроспективі, що дозволило виокремити домінуючі тенденції та простежити закономірний перехід від раціонально-технократичних, ієрархічних моделей управління до інноваційних трансформацій на засадах людиноцентризму, академічного партнерства та суб'єкт-суб'єктної взаємодії; уточнено роль і значення національних та регіональних чинників у формуванні управлінських практик, зокрема синергетичний вплив державної освітньої політики, європейських інтеграційних процесів та локальних культурних традицій (полікультурність, багатомовність, транскордонна мобільність) як специфічного ядра трансформацій; удосконалено понятійно-категоріальний апарат дослідження трансформацій освітнього менеджменту, зокрема сутнісний зміст понять «трансформація освітнього процесу», «освітній менеджмент у регіональному вимірі», «педагогічне лідерство у вищій школі»; подальшого розвитку набули теоретико-методологічні засади дослідження освітнього менеджменту України загалом та Закарпаття зокрема в аспекті вивчення регіональної специфіки управління вищою освітою як важливої складової національної освітньої системи в умовах глобалізаційних викликів та євроінтеграційних процесів.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків та рекомендацій дисертаційного дослідження Раїнчук В. А. забезпечено методологічною цілісністю роботи, що базується на синергетичному поєднанні системного, компетентнісного, соціокультурного (культурологічного) та праксеологічного підходів; використанням комплексу взаємодоповнюючих методів дослідження, зокрема теоретичних (аналіз, синтез, порівняння), історико-педагогічних (ретроспективний, порівняльно-історичний) та емпіричних (вивчення архівних матеріалів, офіційних документів, анкетування, інтерв'ювання й експертні оцінки); репрезентативною джерельною та фактологічною базою, яка охоплює значний масив офіційних нормативно-правових актів, статистичних даних, а також широкий комплекс неопублікованих документів Державного архіву Закарпатської області (ДАЗО) та матеріалів університетської періодики;

коректним застосуванням кількісних і якісних методів аналізу під час проведення емпіричного моніторингу для виявлення тенденцій розвитку змісту дидактичного й виховного менеджменту; широкою апробацією та впровадженням результатів дослідження у практику вищої школи, що підтверджується наявністю 17 наукових публікацій (зокрема, 7 статей у фахових виданнях та одних виданих методичних рекомендаціях), а також позитивними результатами екстраполяції розробленого прикладного інструментарію на різних рівнях освітнього процесу ЗВО.

Вищенаведене переконливо свідчить, що наукові положення, теоретичні висновки й практичні рекомендації, сформульовані у дисертаційному дослідженні Раїнчук В. А., є цілковито обґрунтованими та достовірними. Це повною мірою підтверджується репрезентативним обсягом залученого фактичного матеріалу, системною методологічною верифікацією джерельної бази, а також успішною апробацією та безпосереднім впровадженням отриманих результатів у реальну практику менеджменту вищої школи.

7. Теоретичне та практичне значення дисертаційної роботи

Теоретичне значення дисертаційного дослідження полягає в суттєвому збагаченні історико-педагогічного та управлінського знання про генезу й трансформаційні процеси в системі вищої освіти прикордонного регіону. Результати роботи актуалізують та розширюють теоретико-методологічні засади дослідження освітнього менеджменту України в аспекті вивчення регіональної специфіки управління вищою школою як складової національної освітньої системи. Удосконалено понятійно-категоріальний апарат через обґрунтування дефініцій «трансформація освітнього процесу», «освітній менеджмент у регіональному вимірі» та «педагогічне лідерство у вищій школі». Науково обґрунтовано історичні етапи розвитку управлінських моделей у закладах вищої освіти Закарпаття (радянський, перехідний, незалежний та євроінтеграційний) та класифікацію ретроспективних управлінських підходів.

Практичне значення дисертаційної роботи (на концептуальному рівні) виявляється у створенні прогностичної основи для модернізації сучасних управлінських практик у закладах вищої освіти. Концептуалізовано два магістральні вектори інноваційного розвитку підрозділів ЗВО – дидактичний та виховний менеджмент. Обґрунтовано прогностичний підхід та стратегічні механізми адаптації університетського управління до викликів цифровізації, інституційної автономізації та євроінтеграції, що слугує орієнтиром для проектування сучасних регіональних освітніх стратегій у полікультурному просторі прикордоння.

8. Практичне значення дослідження. Практичний ефект дослідження має безпосередній прикладний характер і полягає в інституціоналізації комплексної моделі управління освітнім процесом на рівні структурних підрозділів ЗВО. Основні прикладні результати дослідження втілено в таких напрямках:

- розробка та видання методичних рекомендацій «Трансформації дидактичного та виховного менеджменту в умовах цифровізації закладу вищої освіти» (у співавторстві). Матеріали видання безпосередньо спрямовані на модернізацію управлінського циклу, впровадження інноваційних EdTech-інструментів та забезпечення якості вищої освіти у діяльності керівників структурних підрозділів, гарантів освітніх програм і науково-педагогічних працівників;

- створення прикладного інструментарію для адміністрування якості освіти, зокрема діагностичних матриць оцінювання інтерактивності курсів у LMS Moodle, що оптимізує діяльність завідувачів кафедр та гарантів освітніх програм у контексті підвищення ефективності управління й формування стратегій розвитку освітніх програм;

- інтеграція моделей академічного коучингу та фасилітації у площину взаємодії «науковий керівник – здобувач», що дозволяє оновлювати силабуси дослідницьких практик для магістрантів та аспірантів на засадах партнерства й людиноцентризму;

- впровадження короткострокових курсів мікронавчання з цифрової педагогіки та наративних практик у систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів (система CPD) з метою розвитку в них навичок рефлексивного менеджменту й подолання цифрових бар'єрів;

- дидактичне застосування результатів роботи у закладах вищої освіти під час викладання нормативних навчальних дисциплін «Освітній менеджмент», «Педагогіка вищої школи», «Дидактичний менеджмент у вищій школі», а також при розробці авторських спецкурсів із сучасних тенденцій управління освітою;

- модернізація виховної та кураторської діяльності через інструменти емоційного інтелекту, рефлексивного середовища та цифрового сторітелінгу як альтернативи формалізованим заходам, а також апробація авторського підходу «патріотизму через дію» у практиці здобувачів, кураторів студентських груп та органів студентського самоврядування.

9. Основні результати дослідження впроваджено в освітній процес закладу вищої освіти Ужгородський національний університет шляхом: апробації авторських технологій формування патріотизму на засадах підходу «патріотизму через дію» у діяльності кураторів академічних груп та органів студентського самоврядування; модернізації та удосконалення змісту нормативних навчальних дисциплін і силабусів із «Педагогіки вищої школи», «Освітнього менеджменту», «Дидактичного менеджменту у вищій школі», а також курсів із професійного розвитку здобувачів вищої освіти; підготовки та видання навчально-методичних матеріалів (зокрема, методичних рекомендацій) щодо управління якістю вищої освіти в умовах цифровізації, формування патріотичних цінностей та практичного застосування цифрового сторітелінгу й рефлексивних наративів в освітньому процесі ЗВО; інтеграції результатів емпіричного

дослідження у поточну практику викладання, тренінгову діяльність, кураторську та виховну роботу зі студентами, а також під час безпосереднього проходження здобувачами асистентської (педагогічної/дослідницької) практики.

Основні теоретичні положення, концептуальні підходи та прикладні результати дослідження всебічно апробовано на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях.

10. Оцінка мови та стилю

Дисертаційна робота Раїнчук Вікторії Анатоліївни написана на високому науково-теоретичному рівні із дотриманням усіх вимог академічної доброчесності та нормативних стандартів до оформлення праць такого типу. Текст роботи викладено державною мовою, стиль написання – чіткий, послідовний, суворо академічний.

У дисертації адекватно застосовано сучасний науково-педагогічний та управлінський понятійно-категоріальний апарат. Авторські позиції, аналітичні узагальнення, історико-педагогічні ретроспективи та емпіричні дані аргументовані належним чином, логічно структуровані по розділах і підрозділах та повністю узгоджуються з поставленою метою і завданнями дослідження. Матеріал ілюстровано інформативними таблицями та рисунками, що суттєво полегшує сприйняття та підтверджує наукову культуру викладу результатів дослідження.

11. Відповідність діючим вимогам щодо оформлення дисертації

Дисертаційне дослідження Раїнчук Вікторії Анатоліївни на тему «Трансформація змісту менеджменту освітнього процесу у вищій школі Закарпаття (середина XX ст. – 20-ті роки XXI століття)» є самостійною, завершеною, цілісною та глибокою науковою працею, яка вирішує важливе науково-педагогічне завдання й має суттєве значення для розвитку вітчизняної історико-педагогічної науки та практики освітнього менеджменту. Дисертація за своїм науково-теоретичним рівнем, новизною, обґрунтованістю положень та практичною значущістю результатів повністю відповідає вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Структура та обсяг дисертації визначаються метою, завданнями, об'єктом та предметом дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, висновків, списку використаних джерел (281 найменувань, із них 40 – іноземними мовами), 3 додатків на 11 сторінках. Загальний обсяг – 257 сторінок, із них 191 сторінка основного тексту. Робота містить 22 таблиці, 11 рисунків.

За формальними ознаками робота відповідає чинним вимогам, які висуваються до оформлення дисертації Міністерством освіти і науки України.

12. Відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту

Дисертація повністю відповідає паспорту галузі 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

13. Зауваження та рекомендації

У процесі написання дисертаційної роботи В. А. Раїнчук були враховані усі зауваження та рекомендації, надані науково-педагогічними працівниками кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» у процесі попередніх обговорень результатів дослідження під час проміжних, піврічних та річних звітів на засіданнях кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Зауваження та побажання мають суто рекомендаційно-консультативний характер і жодною мірою не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, а також не зменшують рівень її наукової новизни та практичної значущості, і, відповідно, не становлять перешкоди для її подання до спеціалізованої вченої ради для офіційного захисту.

14. Відповідність дисертації вимогам, передбаченим Наказом Міністерства освіти і Науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017р. (зі змінами та доповненнями)

Подана до захисту дисертаційна робота Раїнчук Вікторії Анатоліївни за темою «Трансформація змісту менеджменту освітнього процесу у вищій школі Закарпаття (середина XX ст. – 20-ті роки XXI століття)» повністю відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і Науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017 р. (зі змінами та доповненнями).

15. Кількість наукових публікацій, повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих співавторами та зарахованих за темою дисертації.

Основні положення дисертаційного дослідження викладено в 17 наукових працях, з яких 7 статей (у співавторстві) – у наукових фахових виданнях України у галузі педагогіки – відображають основні результати дисертації, 8 публікацій (у співавторстві) засвідчують апробацію матеріалів дисертації, 1 стаття (у співавторстві) додатково відображає результати дисертації, 1- методичні рекомендації (у співавторстві).

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Опачко М. В., Дешко Н. В., Раїнчук В. А. Теоретичні засади розробки технології виховання патріотизму студентської молоді. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2023. Вип. 211. С.275-281.

DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2023-1-211>

URL: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2023-1-211-275-281>

(Наукове фахове видання України)

(Здобувачка безпосередньо спроектувала та розробила процесуальну частину технології виховання патріотизму студентів у вищій школі; обґрунтувала комплекс практичних інструментів, методів та форм

взаємодії, зокрема впровадження сторітелінгу, патріотично орієнтованих квестів і волонтерських проєктів в освітньому середовищі; визначила виховні індикатори ефективності цієї технології).

КЛЮЧОВІ СЛОВА: патріотизм, технологія виховання патріотизму, структура технології, студенти університету.

2. Раїнчук В. А., Козар Н. І., Дешко Н. В. Управління якістю освіти у закладах вищої школи: сучасні підходи. *Вісник науки та освіти*. 2025. № 9(39). С.1685-1695.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-9\(39\)-1685-1695](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-9(39)-1685-1695)

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/29858>

(Наукове фахове видання України)

(Здобувачка здійснила теоретичний аналіз та узагальнення сучасних підходів до забезпечення якості освітнього процесу у вищій школі, обґрунтувала роль інноваційних навчальних технологій та цифровізації освіти як провідних чинників модернізації сучасного освітнього середовища).

КЛЮЧОВІ СЛОВА: управління якістю, освітній процес, вища школа, цифровізація освіти, стандарти, навчальні технології, інновації.

3. Раїнчук В. А., Петечук А. Р. Сторітелінг та його використання у освітньому процесі сучасної вищої школи. *Наукові інновації та передові технології. Серія «Педагогіка»*. 2025. № 10(50). С.2252-2260.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-10\(50\)-2252-2260](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-10(50)-2252-2260)

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/30206>

(Наукове фахове видання України)

(Здобувачка обґрунтувала методичні засади застосування технології сторітелінгу в освітньому середовищі сучасної вищої школи, розкрила її потенціал у розвитку критичного мислення та креативності студентів, а також визначила педагогічні особливості інтеграції цифрових наративних форматів, зокрема лонгвідів, у навчання).

КЛЮЧОВІ СЛОВА: сторітелінг, освітні технології, критичне мислення, освітній процес, вища школа, лонгвіди, креативність.

4. Раїнчук В. А., Гаврик В. Є., Опачко М. В. Менеджмент освітнього процесу в умовах становлення незалежної України (1991–2000). *Інженерні та освітні технології*. 2025. №13(4). С.16–25.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2307-9770.2025.13.04.02>

URL: <https://eetecs.kdu.edu.ua/tom13-no4/paper02/>

(Наукове фахове видання України)

(Здобувачка обґрунтувала особливості становлення менеджменту освітнього процесу в перше десятиліття незалежності України, виокремила регіональну специфіку впровадження нових управлінських моделей та освітніх реформ в Ужгородському національному університеті у зазначений період, а також проаналізувала історичну динаміку трансформації підходів до організації навчання).

КЛЮЧОВІ СЛОВА: менеджмент освіти, вища школа, Україна, незалежність, управління, Ужгородський національний університет, освітні реформи

5. Раїнчук В. А., Гаврик В. Є., Опачко М. В. Дослідження історико-педагогічних засад формування системи управління освітнім процесом у вищій школі в ретроспективному аспекті. *Інженерні та освітні технології*. 2025. №13 (3). С.51-60.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2307-9770.2025.13.03.05>

URL: <https://eetecs.kdu.edu.ua/tom13-no3/paper05/>

(Наукове фахове видання України)

(Здобувачка здійснила ретроспективний аналіз еволюції історико-педагогічних засад управління освітнім процесом у вищій школі, теоретично обґрунтувала особливості трансформації ключових функцій та методів освітнього менеджменту на різних історичних етапах).

КЛЮЧОВІ СЛОВА: освітній менеджмент, управління вищою освітою, історико-педагогічні засади, зміст управління, функції менеджменту, методологія дослідження, трансформація управління.

6. Раїнчук В. А., Опачко М. В. Педагогічне лідерство та менеджмент змін у системі вищої школи Закарпаття. *Наукові інновації та передові технології*. 2026. № 1(53). С.1353-1365.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-1\(53\)-1353-1365](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-1(53)-1353-1365)

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/ nauka/article/view/35663>

(Наукове фахове видання України)

(Здобувачка обґрунтувала сутність і роль педагогічного лідерства в умовах сучасного інноваційного розвитку вищої школи Закарпаття, проаналізувала специфіку впровадження менеджменту змін та передових освітніх практик в регіональний простір вищої освіти під впливом цифрової трансформації).

КЛЮЧОВІ СЛОВА: педагогічне лідерство, менеджмент змін, вища школа, інноваційний розвиток, цифрова трансформація, освітні практики, Закарпаття

7. Раїнчук В. А., Опачко М. В. Інноваційні стратегії менеджменту вищої освіти в умовах воєнного стану та повоєнної трансформації. *Академічні візії*. 2026. Вип. 54.

DOI: <https://doi.org/10.66556/2786-586X.54.rainchuk-v>

URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/3171>

(Наукове фахове видання України)

(Здобувачка здійснила глибокий аналіз викликів та безпекових ризиків у діяльності вищої школи після лютого 2022 року, узагальнила та систематизувала практичний досвід ДВНЗ «Ужгородський національний університет» щодо впровадження адаптивного управління, гнучких моделей навчання та цифрової логістики в кризових умовах; особисто обґрунтувала перспективні концептуальні вектори повоєнної трансформації закладу вищої освіти на основі моделі «потрійної спіралі»

(взаємодії університету, держави і бізнесу) та модернізації змісту навчання під потреби ринку праці).

КЛЮЧОВІ СЛОВА: менеджмент вищої освіти, дидактичний менеджмент, виховний менеджмент, інноваційні стратегії, інтернаціоналізація, мікронавчання, патріотизм через дію, цифрові бар'єри, воєнний стан, повоєнне відновлення.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

8. Дешко Н. В., Раїнчук В. А. Студентоцентризм і профорієнтація у сучасній вищій школі. *Стратегічні орієнтири розвитку науки, освіти і суспільства*. Збірник тез та доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (Кременчук, 29 вересня 2023 р.). Кременчук: ЦФЕНД, 2023. С. 16-18.

(Здобувачкою узагальнено принципи розбудови сучасної вищої школи та підготовлено тези до друку).

9. Раїнчук В. А., Опачко М. В. Ораторське мистецтво і сторітелінг: відмінне і подібне. *The Role of Science and Technology in Solving Global Problems of Humanity* (Vienna, December 25-27, 2024). Vienna Austria. International Scientific Unity, 2024. С. 192-195.

(Здобувачкою узагальнено особливості ораторського мистецтва та сторітелінгу у контексті сучасної вищої школи й підготовлено публікацію до друку)

10. Онисько Н. В., Раїнчук В. А. Ненасильницьке спілкування у вищій школі як спосіб побудови ефективного діалогу. *Насильство і суспільство*. Матеріали науково-практичної конференції (Ужгород, 7 листопада 2024 р.). Ужгород: УжНУ, 2024. С.67-68.

(Здобувачкою обґрунтовано доцільність впровадження принципів ненасильницького спілкування у вищій школі)

11. Раїнчук В. А., Гаврик В. Є. Трансформація освітнього процесу у вищій школі: виклики та інновації. *Міждисциплінарні підходи до актуальних проблем науки, освіти та суспільства*: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Рівне, 11 вересня 2025 р.). Рівне: ЦФЕНД, 2025. С.30-32.

(Здобувачкою проаналізовано особливості трансформації освітнього процесу у вищій школі).

12. Раїнчук В., Гаврик В., Опачко М. Використання коучингу у формуванні дослідницьких навичок магістрів. *Сучасні досягнення в науці та освіті*: збірка праць XX Міжнар. наук. Конф. (Нетанія, Ізраїль 18-25 вересня 2025 р.) Хмельницький: ХНУ, 2025. С.21-25.

(Здобувачкою узагальнено можливості використання коучингу у формуванні дослідницьких навичок магістрів).

13. Раїнчук В. А. Трансформація менеджменту освітнього процесу у вищій школі України у контексті євроінтеграції. *Педагогічні інновації у фаховій освіті*: зб. наук. праць XV Всеукр. наук.-практ. конф.з

міжнародною участю (Ужгород, 15 квітня 2025 р.). Ужгород: УжНУ, 2025. С.51-56.

(Здобувачкою самостійно досліджено трансформацію менеджменту освітнього процесу у вищій школі України у контексті євроінтеграції та підготовлено матеріал до друку).

14. Дешко Н. В., Раїнчук В. А. Емоційний інтелект і студентоцентризований підхід: синергія в освітньому та управлінському вимірах *Стратегічні орієнтири розвитку науки, освіти, технологій та суспільних трансформацій*: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Рівне, 28 листопада 2025 р.). Рівне: ЦФЕНД, 2025. С. 23-26.

(Здобувачкою висвітлено сутність емоційного інтелекту, обґрунтовано його значення для освітнього й управлінського вимірів закладу вищої освіти та підготовлено матеріал до друку).

15. Дешко Н. В., Іваничко І. І., Раїнчук В. А. Толерантність і ненасильницьке спілкування як умови формування емоційного інтелекту студентів. International Scientific and Practical Conference “Science, Education, Innovations, and Society: Strategic Priorities for Sustainable Development”: Conference Proceedings (Seattle, November 29, 2025). Seattle, USA: Golden Quill Publishing, 2025. С. 8-13.

(Здобувачкою висвітлено роль ненасильницького спілкування у процесі формування емоційного інтелекту студентів підготовлено матеріал до друку).

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

16. Опачко М., Дешко Н., Раїнчук В. Аналіз результатів емпіричного дослідження рівня сформованості патріотизму у здобувачів вищої освіти. *Věda a perspektivy*. Praha, České republika, 2025. № 10(53). С.126-138.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-10\(53\)](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-10(53))

URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/issue/view/409/512>

(Здобувачка забезпечила проведення емпіричного зрізу (анкетування) серед здобувачів вищої освіти, провела інтерпретацію отриманих результатів, обґрунтувала зміст програми формування патріотизму у вищій школі та виконала загальне редагування тексту наукової праці).

КЛЮЧОВІ СЛОВА: патріотизм, діагностика, цінності (ставлення), рівень патріотизму, здобувачі вищої освіти, програма формування патріотизму

17. Раїнчук В. А., Опачко М. В. Трансформації дидактичного та виховного менеджменту в умовах цифровізації закладу вищої освіти: методичні рекомендації для здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників, гарантів освітніх програм, кураторів академічних груп, керівників структурних підрозділів закладів вищої освіти. Ужгород: Редакційно-видавничий відділ ДВНЗ «УжНУ». 2025. 50 с.

16. Результати перевірки роботи на академічний плагіат

За допомогою антиплагіатної інтернет-системи StrikePlagiarism.com було здійснено перевірку дисертації Раїнчук Вікторії Анатоліївни на тему «Трансформація змісту менеджменту освітнього процесу у вищій школі Закарпаття (середина ХХ ст. – 20-ті роки ХХІ століття)», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії та встановлено коефіцієнт подібності 1: 0,4% та коефіцієнт подібності 2: 0%. Визначені за допомогою програми антиплагіатної інтернет-системи StrikePlagiarism.com текстові співпадіння (цитування) поодинокі збіги тексту мають суто нормативно-правовий, методологічний та бібліографічний характер (назви офіційних законів, нормативних актів, загальноприйняті педагогічні й управлінські терміни, назви архівних фондів та першоджерел у списку використаної літератури) і не є ознакою неправомірного запозичення наукових результатів.

Результати дисертації апробовано на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» №14 від 11 червня 2026 року. За результатами засідання ухвалено затвердити позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне і практичне значення та рекомендувати до захисту в спеціалізованій вченій раді дисертаційну роботу Раїнчук Вікторії Анатоліївни на тему «Трансформація змісту менеджменту освітнього процесу у вищій школі Закарпаття (середина ХХ ст. – 20-ті роки ХХІ століття)» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Головуюча на засіданні
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри
загальної педагогіки
та педагогіки вищої школи

Оксана ПОВІДАЙЧИК

Підпис д. пед. н., проф. Повідайчик О. С.
засвідчую
Вчений секретар ДВНЗ «УжНУ»

Олена МЕЛЬНИК